

Train your Brain Käytä kaaliasi

Toimintaopas pehmeille/sosiaalisille taidoille

Tämä opetussuunnitelman osio opastaa opettajia ja ohjaajia luomaan turvallisen etäympäristön, jossa osallistujat voivat ilmaista itseään, olla vuorovaikutuksessa tiimin kanssa etänä ja käydä läpi erilaisia haasteita vahvistaakseen itsetuntemustaan. Etäympäristön hyödyntämisessä käytämme useita kekseliäitä oppimismenetelmiä muodostamalla sukupuoli- ja ikätasapainoisia ryhmiä ja osallistuen tosielämän simulaatioihin, hahmonrakennusskenaarioihin, aihetta opettaviin peleihin sekä tietenkin käytännön toimintaan. Oppaassa on työkalusarja, jonka avulla opettajat, ohjaajat ja muut osallistujat voivat tehdä aloitteita, hallita ristiriitoja eli konflikteja, tehdä yhteistyötä ja motivoida ryhmää.

Mitä ovat pehmeät taidot

Conferenza dei Collegi Universitari di Merito" (CCUM) mukaan *siirrettävät taidot* tai *pehmeät taidot* ovat nuorten työllistymistä ja taloudellista kilpailukykyä parantavien maailmanlaajuisten, eurooppalaisten sekä kansallisten käytänteiden keskiössä. Pehmeät taidot voidaan määritellä "*kognitiivisten ja metakognitiivisten taitojen, ihmissuhteiden, älyllisten ja käytännön taitojen dynaamiseksi yhdistelmäksi*". Pehmeät taidot auttavat ihmisiä sopeutumaan ja käyttäytymään positiivisesti selviytyäkseen tehokkaasti työ- ja arkielämän haasteista. [Lue lisää.](#)

Yksinkertaistettuna pehmeät taidot ovat rakentavia persoonallisuuden taitoja ja piirteitä, jotka voidaan nähdä yksilöiden suhteissa ja sosiaalisissa pyrkimyksissä. Näitä ovat mm. erilaiset sosiaaliset kyvyt, kommunikointitaito, kielitaito, henkilökohtaiset tavat, kognitiivinen tai emotionaalinen empatia, ajanhallinta, ryhmätyö- ja johtajuusominaisuudet. Ne eivät rajoitu tiettyyn alaan vaan ovat yleispäteviä, oppiaineesta riippumattomia.

Nobel-palkittu taloustieteilijä James Heckman väittää, että "*pehmeät taidot ennustavat menestystä elämässä, että ne satunnaisesti luovat tätä menestystä ja että pehmeitä taitoja parantavilla ohjelmilla on tärkeä rooli tehokkaissa julkisissa käytänteissä*".

Yleisesti

Miten parannat pehmeitä taitoja yleisen opetussuunnitelman kautta

1. Ryhmätyöt

Ryhmätyöt ovat yleinen tapa kehittää ryhmätyötaitoja. Ne parantavat ja vahvistavat vuorovaikutustaitoja, ihmissuhde-, ongelmanratkaisu- ja kommunikointitaitoja sekä joustavuutta. Ryhmä yksilöitä, jotka työskentelevät yhteisten tehtävien parissa kohti yhteistä tavoitetta, on tärkeä lenkki oppilaiden voimaannuttamisessa ja yhdistämisessä. Oppijat voivat olla vastuussa tapaamisten järjestämisestä, yhteisestä tutkimuksesta sekä projektin yhteistuotannosta. Opettajan roolin merkitys pienenee.

Tärkeimmät hyödyt

- Tehokas kommunikointi
- Ihmisten välinen viestintä
- Koordinointi
- Johtajuus
- Ongelmanratkaisu
- Joustavuus

2. Terveiset

Kannusta oppilaita tervehtimään luokkaa tai kertomaan kuulumisia päivästäan vuorotellen. Rohkaise myös kertomaan, miltä heistä tuntuu, kun he hallitsevat itseluottamustaan, itsensä esittelyä ja samalla yhteisön rakentamista.

Tärkeimmät hyödyt

- Kommunikointi
- Joustavuus
- Empatia
- Itsetietoisuus
- Sosiaaliset avut

3. Tosimaailman esimerkkejä/yhteneväisyyksiä

Oppituntien tekeminen merkityksellisiksi ja käytännöllisiksi yhdistämällä ne tosielämän tapauksiin ja skenaarioihin auttaa opiskelijoita sitoutumaan sisältöön ja yhdistämään opetettavan asian oppilaiden omiin kokemuksiin. On myös hyvä tapa kannustaa opiskelijoita tekemään samoin, eli liittää tehtäviä, tarinoita tai keskusteluja tosielämän todellisiin skenaarioihin.

Tärkeimmät hyödyt

- Kommunikointi
- Sitoutuminen
- Luovuus

4. Aseta tavoitteet ja aikataulut

Ammattimaisuus ja tavoitteellisuus ilmenee oppilaissa, ja ammattimaisuuden ylläpitäminen on erittäin tärkeää varsinkin tilanteissa, joissa on normaali on muuttunut (esimerkiksi etäopetustilanteissa). Jotta oppilaat tietävät mitä tehdä, milloin tehdä ja miten tehdä aseta heille aikatauluja, standardeja ja odotuksia. Ne auttavat saavuttamaan sen tietyn tason. Varsinkin etäopetustilanteissa korosta *virtuaalista ammattimaisuutta* ja *netikettiä*, jotta samat

koulutunnin säännöt ja tavat säilyvät myös kameran takana: älä tule tunnille nukkumaan, pukeudu asiallisesti, älä syö, kuuntele aktiivisesti ja osoita se kehon kielellä, osallistu aktiivisesti jne.

Tärkeimmät hyödyt

- Ajan hallinta
- Ammattimaisuus
- Täsmällisyys
- Työetiikka
- Dependability

5. Tarkoitukselliset epätäsmällisyydet ohjeissa

Täsmentämällä annettuja ohjeita myöhemmin, tai muuttamalla niitä sopivasti esimerkiksi puolessa välissä tehtävää auttaa oppilaita olemaan joustavampia, mukautuvaisempia ja lopulta kykenevämpiä hoitamaan yllättävät haasteet ja muutokset.

Tärkeimmät hyödyt

- Ajan hallinta
- Resilience
- Sopeutuvaisuus

6. Kannusta palautteen antamiseen ja sen vastaanottamiseen. Vertaisarviointi

Palaute on kannustusta, ei arvostelua varten. Oppilaiden pitää huomata ja tietää se, ja hyödyntää palautteen avut edistääkseen työtään, oppimistaan sekä itseään. Samalla he saavat kannustavan tukiverkon ympärilleen. Rakentavasti kriittiset ystävät, vertaisarviointi, yhteinen hienosäätö ja yhteiset ehdotukset ovat tärkeitä pehmeiden taitojen hiomista.

Tärkeimmät hyödyt

- Ajan hallinta
- Itsetietoistuss
- Itsereflectio
- Yhteistyö
- Aktiivinen kuunteleminen

Harjoituksia pehmeiden taitojen oppimiseen

1. Rakenna luottamuspolku

Kuvaus:

Oppilas navigoi ja etenee hankalassa tai vaikeassa virtuaalisessa ympäristössä, jossa toinen oppilas ohjaa häntä etenemään. Kumpikaan ei saa nähdä toisensa ruutua, mutta heidän pitää keskustella ja kommunikoida keskenään jotta navigoija löytää sinne, minne ohjaaja häntä vie. Navigoija luottaa ohjaajan ohjeisiin ja ohjaaja luottaa navigoijan palautteeseen ja reaaliaikaiseen navigointiin. Aktiviteetin yksityiskohdat voivat vaihdella oppilaiden iän, tason

ja kiinnostusten mukaan, ja se voi olla mitä tahansa esimerkiksi sähköpostin kirjoittaminen, jonkun yksinkertaisen asian koodaaminen tietyn kuvan piirtäminen jne.

Harjoituksen jälkeen oppilaat kertovat milta heistä tuntui tehtävää suoritettaessa.

Lisähaastetta saatte laittamalla aikarajan.

2. Koska . . .

limprovisaatioharjoitus, joka opettaa ja vaatii kuuntelemaan tarkkaavaisesti ja luomaan uutta yhteistyössä toisten kanssa. Oppilaat sijoitetaan *breakout*-huoneisiin, joissa on vähintään kolme oppilasta kussakin. Joku aloittaa tarinankertomisen, mutta lopettaa sen yht'äkkiä. Seuraava henkilö toistaa äsken kuulemansa tarinan alun ja jatkaa sanalla "koska", ja kertoo tarinan seuraavan osan. Tämä toistuu.

Tärkeimmät hyödyt

- Tehokas kommunikaatio
- Aktiivinen kuunteleminen
- Muistaminen

3. Tunteet

Tämän voi toteuttaa joko pienemmässä *breakout*-huoneessa tai isommassa ryhmässä. Opettajan valitsema oppilas osoittaa tiettyä tunnetta joko kasvon ilmeillä, asennoilla, liikkumalla tai muulla valitsemallaan tavalla. Hän osoittaa tunnetta vain sanattomasti, kun muut yrittävät arvata sitä. Voit toteuttaa arvauksen vaikka chat-keskustelulla tai äänestämällä, jolloin äänet eivät häiritse esittäjää.

Aktiviteetin jälkeen voitte keskustella ja analysoida vastauksia ja arvauksia. Miksi tietty tunne tuli esille, oliko eriäväisyyksiä mielipiteissä ja vastaanottajan tuntemuksissa.

Tärkeimmät hyödyt

- Sanaton ilmaisu
- Itsetietoisuus, itsetunto
- Tunneälykyys

4. Kuunteluharjoitus

Opettaja lukee yksityiskohtaisen ja tarkan kuvauksen, tarinan tai uutisen. Oppilaiden tulee kuunnella tarkkaavaisesti ja toistaa kuulemansa tarkasti, kun opettaja pyytää. Oppilaiden pitää myös matkia, imitoida ja tunnistaa opettajan esittämät intonaatiot ja tunteet. Opettaja siis lukee, mutta lopettaa yht'äkkiä ja pyytää oppilasta osallistumaan. Voit toteuttaa myös pistetytysjärjestelmän, jossa oppilaat tai oppilaiden muodostamat joukkueet keräävät pisteitä toistaessaan jonkun kuulemansa intonaation, tunteen, sanan, kieliopillisen asian jne.

Tärkeimmät hyödyt

- Sanaton ilmaisu
- Itsetietoisuus, itsetunto
- Tunneälykyys

5. Kuuntelu

Tämä harjoituttaa tehokasta kommunikaatiota nykyisessä ärsykeitä täynnä olevassa

todellisuudessa. Oppilaat jaetaan pareihin ja ohjataan *breakout*-huoneisiin. Oppilas nro 1 aloittaa kertomaan tarinaa, mutta lopettaa yllättäen. Oppilas nro 2 tekee tiivistelmän edellisestä jättämättä mitään oleellista pois, ja tämän jälkeen jatkaa tarinaa. Voit määrätä myös sakkosysteemin, eli oppilaat aloittavat kukin 50 pisteestä, mutta jokaisesta unohtamastaan yksityiskohdasta he menettävät pisteitä. Kirjatkaa pistemäärää koko ajan keskusteluun. Opettaja käy katsomassa kutakin paria ajoittain.

Tärkeimmät hyödyt

- Tarkkaavainen kuuntelu
- Kunnioitus
- Kommunikointitaidot

6. Satunnainen tarina

Oppilaat jaetaan *breakout*-ryhmiin. Jokaiselle ryhmälle määrätään neljä (4) satunnaista jokaisesta kodista löytyvää esinettä, jotka heidän pitää löytää kotoaan. Anna oppilaille vain hyvin vähän aikaa etsi esineet, tutkia niitä ja keksiä niistä sketsi. Lopuksi kaikki näytelmät esitetään koko ryhmälle.

Tärkeimmät hyödyt

- Ajan hallinta
- Päätöksenteko
- Luovuus
- Ryhmätyö, yhteistyö

7. Ajanhallinta-haaste

Oppilaat jaetaan ryhmiin ja ryhmät *breakout*-huoneisiin. Opettaja antaa tehtävälisan ryhmille, ja oppilaiden pitää toteuttaa tehtävät. Voitte suunnitella tehtävät aiemmin ja tunnin alussa yhteisesti. Jokaisesta suoritetusta tehtävästä ryhmä saa pisteitä: esimerkiksi 10 punnerrusta (15 pistettä), piirrä ryhmäläiset (50 pistettä), keksi lempinimi jokaiselle (20 pistettä). Oppilaiden tulee kerätä mahdollisimman paljon pisteitä, mutta anna heille vain vähän aikaa, jotta he joutuvat ryhmänä nopeasti miettimään kuka tekee mitäkin ja miten tehtävät jaetaan.

Tärkeimmät hyödyt

- Sopiminen
- Kriittinen ajattelevinen
- Keskusteleminen
- Ajanhallinta
- Päätöksenteko

8. Sopimusneuvottelu

Opettaja valitsee muutaman kuvan ja jakaa ne digitaalisesti osiin, kuten palapelin. Oppilaat jaetaan ryhmiin, ja jokainen ryhmä saa satunnaisen läjän kuvien osista. Voit jakaa kuvan osat esimerkiksi jaetulla tiedostolla. He saavat tutkia niitä pienen hetken, esimerkiksi yhden (1) minuutin. Sitten oppilaat jaetaan satunnaisesti *breakout*-huoneisiin jolloin eri ryhmät sekoittuvat. Tarkoitus on, että oppilaat pystyvät neuvottelemaan kuvien paloista ja vaihtamaan kuvia toisten ryhmien kanssa siten, että oma ryhmä saisi mahdollisimman monta ehjää, kokonaista kuvaa. Vaihto onnistuu jaetusta tiedostosta leikkaamalla (Ctrl-X) ja liittämällä se keskusteluun (Ctrl-V) ja sieltä kopioimalla (Ctrl-C tai Ctrl-X) ja liittämällä omaan jaettuun tiedostoon. Tai hiiren oikealla napilla. Kolmen (3) minuutin kuluttua oppilaat sekoitetaan taas, ja tätä toistetaan esimerkiksi kolme kertaa. Joukkue, jolla eniten ehjiä kuvia voittaa. Voitte laskea myös prosenttiosuudet.

Tärkeimmät hyödyt

- Keskustelutaidot
- Kommunikointi
- Vuorovaikutussuhteet

- Ajan hallinta

9. Tyhjän poisto

Anna jokaiselle oppilaalle aihe, josta hänen pitää puhua koko ryhmälle 1-3 minuuttia. Ryhmän alussa kaikilla kuuntelijoilla on kamera päällä (kuten normaalisti aina) ja he kuuntelevat puhetta tarkkavaisesti. Aina, kun puhuja ei puhu, vaan käyttää jotain epämääräistä termiä, kuten ("niinku", "mmm", "sitten", "niin", "selvä", jne), ryhmä tai joku ryhmäläisistä sulkevat kameran. Ryhmän pitää kuunnella hyvin tarkkavaisesti ja huomioida puhujaa. Puhujan puolestaan pitää olla hyvin tarkkana ja puhua selvästi sanottavansa ilman turhia muminoita.

Tärkeimmät hyödyt

- Tarkkaavainen kuuntelu
- Itsetietoisuus
- Itsesäätely

10. Yhden sanan kirjeet

Oppilaat jaetaan pareittain *breakout*-huoneisiin. Heidän tehtävänä on kirjoittaa jaettuun tiedostoon kirje opettajan antamasta aiheesta. Oppilailla on aikaa vain kaksi minuuttia kirjoittaa kirje yhdessä. Mutta he saavat kirjoittaa vain yhden sanan kerrallaan, kirje toteutetaan siis vuorotellen. Tavoitteena on kirjoittaa kirje niin nopeasti kuin mahdollista ilman että he joutuvat palaamaan takaisin editoimaan tai edes lukemaan kirjoittamaansa. Ainoastaan viimeinen sana lisätään kirjeen perään. Yleensä tästä harjoituksesta seuraa mielenkiintoisia ja yllättäviä kirjeitä.

Kun sama pari kirjoittaa seuraavaa ja sitä seuraavaa kirjettä, teksti paranee ja selkiytyy. Sekin on hyvä keskustelun aihe.

Tärkeimmät hyödyt

- Yhteistyö
- Tehokas keskustelu
- Koordinointi
- Ajan hallinta